हली। तानि दत्त्वा खलक्षेत्रे किरन् भूमौ लवेद्द्विजः।
न यवैर्न तिलैर्हीनं द्विजः कुर्याच्च कर्षणम्। तद्वि-
हीनन्तु कुर्वाणं न प्रशंसन्ति देवताः। तिलमात्रच्युतं
तोयं दक्षिणेशाम्पतेर्दिशि। तेन तृप्यन्ति पितरो यावत्
तिलविक्रयः। न विक्रीय तिलान् यस्तु तर्पयेत्पितृदेवताः।
विसृज्य पितरस्तस्य प्रयान्तीव तिलैः सह। उपाजलं
यवस्तस्मात्पशूभ्यो भूतले पतन्। पयोदधिघृताद्यैस्तु तर्प-
येत्पितृदेवताः। देवपर्जन्यसंयोगात् कृषिः प्रजायते।
व्यापारात् पुरुषस्यापि तत्फलोद्भवो भवेत्। शालीन्
मुद्गयवाश्चैव वाताकुप्रभृतीनि च। वापयेत्सर्वबीजानि
सर्वेषापो न सीदति। चन्द्रक्षये पतिर्विप्रो यो दुनक्ति
हयान् क्वचित्। तत्पश्च दशवर्षाणि त्यजन्ति पितरो हि
तम्। चन्द्रक्षये द्विजो विद्वान् यो भुङ्क्ते तु पराशनम्।
भोक्तुर्मासार्जितं पुण्यं भवेदशनमस्य तत्। चन्द्रार्कयोस्तु
संयोगे कुर्याद्यः स्त्रीनिषेवणम्। रेतोभोजिनस्तस्य
षण्मासं पितरः स्थिताः। चन्द्रक्षये च यः कुर्यात्पर-
स्त्रनिषेवणम्। तत्पर्यसंख्यया तस्य भवन्ति भ्रूणहत्त्याः।
वनस्पतिगते सोमे योऽध्वानं व्रजेन्नरः। प्रभवद्दिजकर्माणं तं
त्यजन्त्यमरादयः। वासांसीन्दुप्रकाशे यो रजकस्यामतिः क्षिपेत्।
पिबन्ति पितरस्तस्य मासं वस्त्रजलन्तु तत्। सोमक्षये द्विजो याति तत्कामस्तु
कृताशनम्। तदेव पितृशापाग्निदग्धो नरकमाविशेत्।
अष्टमी कामभोगेन षष्ठी तैलोपभोगतः। कृष्णस्तु दन्त-
काष्ठेन हिनस्त्यासप्तमं कुलम्। चन्द्राप्रतीतौ पुरुषस्तु
देवादद्यादमत्या यदि दन्तकाष्ठम्। सुराधिराजः सहत-
स्तु तेन घातः कृतः स्यात्पितृदेवतानाम्। तत्राभ्यक्त्य
विधानानि गावश्चैव हयास्तथा। चरणावे विसृज्यन्ते
व्यागतास्तिथि भोजयेत्। व उत्पाद्येह शस्यानि सर्वाणि
तृणचारिणः। जगत्सर्वं हतं यैस्तु पृच्छन्ते किन्न ते हताः।
येनैकेन प्रदत्तेन दत्तं गोदशकमभवेत्। यद्रूपेण
स्थितो धर्मः पृच्छन्ते किन्न ते हताः। पाल्याहि
यत्नतस्ते वै वाहनीया यथाविधि। स याति नरकं घोरं
यो वाहयत्यपालयन्। नाधिकाङ्गो न हीनाङ्गः पुष्टि-
गाङ्गो न दूषितः। वाहनीयो हि रुद्रेण वाहयन्
क्षयमाप्नुयात्। वर्जनीयाहतदोषा गावो वै दोहने
नरैः। पाल्या वै यत्नतः सर्वे पालयन् शुभमाप्नुयात्।
ब्रह्मा ह्येतान् हयान् ससर्ज परमेश्वरः। अन्ने नायायते
सर्वं त्रैलोक्यं सचराचरम्। अग्निर्ज्वलति चान्नार्थं
याति चान्नाय मारुतः। गृह्णाति चान्नसं सूर्यो रस-
मन्नाय रश्मिभिः। अन्नं प्राणो बलं चान्नमन्नाज्जी-
वितमुच्यते। अन्नं सर्वस्य चाधारः सर्वमन्ने प्रतिष्ठि-
तम्। सुरादीनां हि सर्वेषामन्नं बीजं परं स्थितम्।
तस्मादन्नात्परं तत्त्वं न भूतं न भविष्यति। द्यौः पुमा-
न्धरणी नारी अम्भोबीजन्दिवस्पृतम्। दुर्वाशालीतोय-
संयोगादन्नादीनां हि सम्भवः। आपोमूलं हि सर्वस्य
सर्वमप्सु प्रतिष्ठितम्। आपोऽमृतरसो ह्याप आपः
शुक्रं बलं महः। सर्वस्य बीजमापो वै सर्वमद्भिः
समावृतम्। सद्य आप्यायना ह्यापः आपो ह्येतत्तरा-
हृतः। किञ्चित्कालं विनाऽन्नाद्यैर्जीवन्ति मनुजादयः।
न जीवन्ति विनाप्यद्भिस्तस्मादापोऽमृतं स्मृतम्। दत्तानि
चाद्भिरेतस्यां किं न दत्तं क्षितौ भवेत्। तथाऽन्नेन प्रद-
त्तेन सर्वं दत्तं भवेदिह। अतोऽप्यन्नार्थभावेन कर्त्तव्यं
कर्षणं द्विजैः। यथोक्तेन विधानेन ब्राह्मणादिप्रयो-
जनम्। सीते! सौम्ये! कुमारि! त्वं देवि! देवा-
र्चिते! प्रिये! सतृणता च यंबाहिद्वा तथा मे विद्विदा
भव। सतृणस्तनोर्विना नाम्ना सीतायाः स्थापनं विना।
विनाप्यन्नोरुचार्थं सर्वं हरति राक्षसः। वापने
लवने क्षेत्रे खले गन्त्रीप्रवाहणे। एष एव विधिर्ज्ञेयो
धान्यानाञ्च प्रवेशने। देवतायतनोद्यानिपातस्थानगो
व्रजम्। सोमाश्मशानभूमिञ्च वृक्षच्छायाक्षितिं तथा।
भूमिं निखातयूपाञ्च व्यवस्थानमेव च। अन्यामपि
हि चावाह्यां न कर्षेत् कृष्णितां धराम्। गोचरां
वाहयेद्भूमिं वर्षाश्मकर्करीवृताम्। वाहयेन्नाप्रसन्नस्य
न नदीपुलिनं तथा। यस्यासौ वाहयेल्लोभात्तद्वेषाद्वापि
हि मानवः। जीयते सोऽचिरात्पापात् सपुत्रपशुबा-
न्धवः। नरकं घोरतामिस्रं पापीयान् याति चैव सः।
योऽपहृत्य परकीयां कृषिकृद्वाहयेद्धराम्। स भूमिस्तेन
पापेन ह्यनन्तनरकं वसेत्। न दूरे वाहयेत् क्षेत्रं
नक्षेयात्यन्तिके तथा। वाहयेन्न पथि क्षेत्रं वाहयन्दुःख-
भाग्भवेत्। क्षेत्रेष्वेवं हतिं कुर्यात् यासुष्टो नाव-
लोकयेत्। न लङ्घयेत्पशुर्यांश्च नातीयाद्यांश्च शू-
करः। बन्धश्च यत्नतः कार्यो मृगादित्रासनाय च।
अत्राप्युपद्रवं राजतस्करादिसमुद्भवम्। संरक्षेत्सर्वतो
यत्नाद्यस्मात् गृह्णात्यसौ करात्। कृषिकृन्मानवस्त्वेवं
मत्वा धर्मं कृषेर्ध्रुवम्। अनवद्यां शुभां स्निग्धां जलाव-
गाहनक्षमाम्। निम्नां हि वाहयेद्भूमिं यत्र विस्रवते